

Terminologický slovník pre vesmírnu politiku

Slovenská spoločnosť pre vesmírnu politiku (SSPA) - *Beta Verzia*

A

Advanced Publication Information (API, ITU) - Informácia o predbežnej publikácii, resp. informácia o družicovom systéme. Predtým, než sa akýkoľvek satelitný systém spustí do prevádzky, každá krajina, ktorá autorizuje tento systém, musí prostredníctvom svojho národného telekomunikačného úradu zaregistrovať využívané frekvencie a ich rozhranie v registri ITU (tzv. IFIC). Táto povinnosť vyplýva podľa článku 9.2. rádiorégulácií ITU a poskytuje ochranu frekvencie pred použitím iného štátu na dobu 7 rokov od chvíle vypustenia satelitu na obežnú dráhu. Proces API trvá približne 6 mesiacov od doby podania žiadosti.

Aphelion - Afélium. Najvzdialenejší bod na eliptickej dráhe, v ktorej jednom z ohnísk sa nachádza ťažisko Slnka, respektíve celej slnečnej sústavy (barycentrum).

Apogee - Apogeum. Najvzdialenejší bod na eliptickej obežnej dráhe, v ktorej jednom z ohnísk sa nachádza ťažisko Zeme, alebo ťažisko sústavy Zem-Mesiak (barycentrum).

ASD AeroSpace Defence Industries Association in Europe - Európska asociácia pre letecký, vemírny a vojenský priemysel v Európe. Poskytuje poradenstvo, reprezentáciu a analýzy v oblasti priemyselného potenciálu, aktivít a zamestnanosti v európskom vesmírnom sektore.

Astropolitics - Astropolitika. Prenesenie geopolitického uvažovania a politických procesov do kozmického priestoru. Autorom pojmu "astropolitics" je americký stratég Everett Dolman.

Anti-Satellite Weapon (ASAT) - Protidružicová zbraň. Zariadenie určené na dočasné vyradenie alebo trvalé zneškodnenie družíc a služieb poskytovanými orbitálnymi platformami. Spravidla ide o kinetické zbrane alebo systémy využívajúce smerovanú energiu (DEW).

Arms Export Control Act - Americká legislatíva z roku 1976, ktorá udeľuje prezidentovi USA právomoc rozhodovať o importe a exporte obranných technológií (vrátane kozmických).

Attitude Determination and Control System -

Automated Transfer Vehicle (ATV) -

Automatic Identification System - Automatický identifikačný systém.

B

Basic Space Science Initiative (UN OOSA) -

Basic Space Technology Initiative (UN OOSA) -

Business Incubation Centre (ESA) -

C

Cargo Spacecraft - Nákladná vesmírna loď.

Commercial Space Transportation -

Cruise missile – Strela s plochou dráhou letu odpaľovaná z lode, podmorského plavidla alebo pozemného vojenského systému. Moderné strely s plochou dráhou letu patria do kategórie presne navádzanej munície, ktoré využívajú na navigáciu družicové signály, spravidla v kryptovanom režime.

Counterspace Operations - Protikozmické operácie. Vojenské opatrenia, ktorých účelom je znemožnenie prístupu k službám poskytovaných orbitalnými platformami, vrátane komunikačných a prieskumných družíc.

Commercial Off-The-Shelf -

Committee on the Peaceful Uses of Outer Space (COPUOS) - Výbor OSN pre mierové využívanie vesmíru, ktorý pravidelne zasadá vo Viedni. Výbor bol založený v roku 1959 a pozostáva z vedecko-technického a medzinárodno-právneho podvýboru. V súčasnosti má COPUOS 77 členov vrátane Slovenskej republiky.

Committee on Space Research (COSPAR) -

Common Commercial Policy (EU) -

Common Foreign and Security Policy (EU) -

Common Security and Defense Policy (EU) -

Copernicus - Európsky program pozorovania Zeme (v minulosti pod názvom Global Monitoring for Environment and Security - GMES). Pozostáva z optoelektronických družíc a satelitov využívajúcich radar so syntetickou clonou (SAR). Spolu s programom Galileo predstavuje jeden z dvoch vlajkových programov vesmírnej politiky Európskej Únie.

Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty (CTBT) -

Cooperation Agreement (ESA) -

Cubesat - Malá družica v tvare kocky, štandardne s rozmermi 10x10x10cm (v anglickom prostredí aj pod označením one unit alebo 1U) a váhou 1 kg poskytujúca štandardné funkcie bežnej družice. Fenomén cubesatov umocňuje ich nízka nákladovosť a relatívna dostupnosť aj pre nízko-rozpočtové subjekty, vrátane vedecko-výskumných inštitúcií a škôl.

D

De-orbitation -

Directed Energy Weapon (DEW) - Zbraň smerovanej energie. Ide napríklad o časticové, mikrovlnné alebo laserové vojenské systémy, pre ktoré je vesmír ideálnym priestorom na šírenie. Tento druh zbraní je často spomínaný v rámci protidružicových zbraní (ASAT), resp. v rámci protikozmických operácií.

Disaster Management -

Disaster Monitoring Constellation (DMC) -

Drone - Drón. Bezpilotné lietadlo zväčša s predprogramovaným letovým plánom. Použitie drónu si spravidla nevyžaduje profesionálny výcvik pilotovania. Niektoré dróny

môžu využívať družice pre komunikáciu a navigáciu. Drón je typ bezpilotného leteckého prostriedku (UAV).

Down-Stream Industry -

E

European Cooperation on Space Standardisation (ECSS) -

European Space Policy -

European Space Operations Centre (ESOC) -

European Centre for Earth Observation (ESRIN) -

European Astronaut Centre (EAC) -

European Space Astronomy Centre (ESAC) -

European Centre for Space Applications and Telecommunications (ESCAT) -

European Defence Agency (EDA, EU) -

European External Action Service (EEAS, EU) -

European Launcher Development Organisation (ELDO) -

European Space Research Organization (ESRO) -

European Maritime Safety Agency (EMSA) -

Electromagnetic Compatibility Testing (EMC) -

European Space Technology Research Centre (ESTEC) -

Earth Observation (Remote Sensing) -

Education and Management Office (ESA) -

End of Life -

European Southern Observatory (ESO) -

Ekliptika - Rovina dráhy Zeme okolo Slnka. Pre pozorovateľa so Zeme sa ekliptika premieta na oblohu ako kružnica, po ktorej sa zdanlivo pohybuje Slnko.

Euroconsult - Analytická poradenská spoločnosť pre oblasť vesmírnej ekonomiky, globálnych trhov a súkromných a verejných investícií do vesmírnych aktivít. Jej každoročné reporty o stave globálnych aktivít patria medzi najdôležitejšie referencie pre aktuálne trendy v oblasti vesmírnych aktivít.

EU General Export Authorisation -

Európska vesmírna agentúra (ESA) - Medzinárodná vesmírna organizácia s 22 členskými štátmi založená v roku 1974. ESA združuje európske krajiny za účelom zintenzívnenia spolupráce v sektore kozmických aktivít. Slovenská republika je v druhej fáze prístupového procesu do ESA. Prípadné plné členstvo v organizácii sa očakáva v roku 2020.

European Cooperating State (ECS) - Európsky spolupracujúci štát (ESA). ECS je pomenovanie integračnej fázy do ESA, respektíve obdobia (obvykle päťročného), kedy krajina oficiálne spolupracuje na vybraných projektoch ESA, podieľa sa na finančnom príspevku ESA PECS (približne 1,3 mil. Euro ročne), no nie je plnohodnotným členom ESA. Táto fáza má zabezpečiť pripravenosť krajiny, jej vedecko-technologického a priemyselného potenciálu, nutného pre plnohodnotné členstvo v ESA. ECS integračná fáza spoločne s PECS je implementovaná ESA od roku 2003 práve kôli zvyšujúcemu sa záujmu krajín strednej a východnej Európy o členstvo v ESA.

European Centre for Space Law (ECSL) - Európske centrum pre vesmírne právo. So sídlom v Paríži, založené v roku 1989 pod záštitou ESA, má za cieľ šíriť povedomie a odbornosť, poskytovať vzdelanie a poradenstvo v právnych, normatívnych a regulatívnych problematikách vesmírnych aktivít.

European Space Policy Institute (ESPI) - Európsky inštitút pre vesmírnu politiku založený na základe rozhodnutia Rady ESA v roku 2002 (respektíve 2003) so sídlom vo Viedni. Je popredným európskym think tankom pre oblasť vesmírnej politiky. Jeho štúdie majú široký záber vrátane bezpečnosti, ekonomiky, politiky, stratégií a medzinárodných vzťahov v oblasti európskych a globálnych vesmírnych aktivít.

European Union Satellite Center (EU SATCEN) -

European Space Operations Centre (ESOC) -

European Organization for Exploitation of Meteorological Satellites (EUMETSAT) -

EUTELSAT -

European Interparliamentary Space Conference (EISC) -

Exploration -

Education transfer -

F

Fast, Affordable, Science and Technology Satellite (FASTSAT) -

Field-Programmable Array -

G

Galileo - Európsky globálny navigačný satelitný systém (GNSS) realizovaný v spolupráci s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA). S programom Copernicus predstavujú dve vlajkové lode vesmírnej politiky EÚ. Plná operačná spôsobilosť systému Galileo sa očakáva v roku 2020.

Geo-return (Juste retour) - Geografická návratnosť. Princíp prerozdelenia rozpočtu ESA do jednotlivých členských krajín podľa výšky sumy príspevku do rozpočtu ESA z daného členského štátu. ESA sa zaväzuje prerozdeliť vyše 90 percent národného príspevku späť do krajiny a jej priemyslu, prostredníctvom ESA tendrov.

Globálny navigačný satelitný systém (GNSS) - Sústava družíc poskytujúca služby globálnej satelitnej navigácie a časovej kalibrácie. Definičné znaky v súčasnosti spĺňa americký systém GPS, ruský GLONASS a čínsky BeiDou. Vo vývoji je momentálne aj európsky GNSS v rámci programu Galileo.

Ground Application Segment -

Ground Segment -

General Clauses and Conditions (ESA) -

Geosynchronous Equatorial Orbit -

Generic Satellite Bus -

General Budget (ESA) -

Geostationary-Satellite Orbit -

Global Earth Observation System of Systems (GEOSS) -

Galileo Joint Undertaking (EU) -

GLONASS Russian satellite navigation systems -

Global Monitoring for Environment and Security (GMES, EU) -

GSA European Global Navigation Satellite Systems Agency (EU) -

H

Hague Code of Conduct (Against Ballistic Missile Proliferation) -

Highly Elliptical Orbit -

Horizont 2020 - Finančný mechanizmus Európskej únie na podporu výskumu a inovácií, zahŕňajúci aj oblasť kozmického výskumu.

Hypersonic Glide Vehicle (HGV) – Hypersonický klzák. Koncept sa najčastejšie spomína v súvislosti s americkým vojenským programom Prompt Global Strike.

Human space flight -

Human Space Technology Initiative (HSTI, UNOOSA) -

!

Integrated Applications - Služby poskytované kozmickými prostriedkami, pre ktorých efektívne poskytovanie je potrebné využitie rôznych typov družicových technológií, vrátane pozorovacích, navigačných a telekomunikačných.

Intercontinental Ballistic Missile (ICBM) – Medzikontinentálna balistická strela. Ide o raketu s funkčným návratovým modulom, resp. hlavickou, s doletom presahujúcim 5500km.

Industrial Incentive Scheme (ESA) -

Integrated Application Programme (ESA) -

Industry Association -

International Code of Conduct (ICoC) - Medzinárodný kódex správania vo vesmíre vypracovaný Európskou úniou. V súčasnosti je predmetom multilaterálnych rokovaní.

International Frequency Information Circular of the Bureau (ITU BR IFIC) -

International Space Exploration Coordination Group (ISECG) - Medzinárodné fórum založené 14 vesmírnymi agentúrami s cieľom zintenzívnenia spolupráce v prieskume kozmického priestoru. V roku 2007 skupina vypracovala dokument "The Global Exploration Strategy: The Framework for Coordination"

Industrial Policy -

International Cooperation -

Intercosmos -

Intersputnik -

Intelsat -

International Institute for Space Law (IISL) -

International Academy of Astronautics (IAA) -

International Astronautical Congress (IAC) -

Inter-Agency Space Debris Coordination Committee (IADC) -

International Amateur Radio Union (IARU) -

International Telecommunication Union (ITU) -

International Civil Aviation Organization (ICAO) -

Interface Control Documents (ICD) -

International Organization for Standardization (ISO) -

International Space Station (ISS) -

International Traffic in Arms Regulations (ITAR) -

Invitation to Tenders (ITT, ESA) -

International Committee on Global Navigational Satellite Systems (IGC, UN) -

Intelligence, Surveillance and Reconnaissance (ISR) – Spravodajstvo, sledovanie a prieskum.

Inclination - Sklon obežnej dráhy vzhľadom na vzťažnú rovinu. V prípade dráhy okolo Zeme býva inklinácia uvádzaná vzhľadom na rovinu rovníka, v prípade heliocentrickej dráhy (okolo Slnka) sa uvádza vo vzťahu k rovine ekliptiky.

Innovation -

J

Joint Space Operations Command (JSpOC) - Spoločné veliteľstvo USA pre vesmírne operácie so sídlom na základni vzdušných síl Vandenberg v Kalifornii.

Joint Interagency Coalition Space Operations Center - Medzirezortné veliteľstvo USA pre vesmírne operácie so sídlom na základni Schriever v štate Colorado. Veliteľstvo bolo vytvorené v roku 2015 a zameriava sa najmä na pozorovanie vesmíru a sledovanie kozmických objektov s cieľom zaistiť národnú bezpečnosť.

K

Kármán Line - Kármánova hranica. Pri absencii univerzálne platnej hranice medzi vzdušným a kozmickým priestorom ide v súčasnosti o najširšie akceptovanú teóriu vymedzujúcu túto hranicu do výšky 100 km nad Zemským povrchom.

Kessler Syndrome - Kesslerov syndróm. Teoretický scenár reťazového ničenia kozmických objektov na nízkej obežnej dráhe Zeme v dôsledku simultánne rastúceho objemu vesmírneho odpadu

Kill Vehicle - Deštrukčný modul využívaný na ničenie balistických striel v rámci systému protiraketovej obrany.

L

Launcher -

Launching State - Vypúšťajúci štát. Právny termín zaužívaný v súlade s medzinárodnoprávnymi záväzkami štátov nesúcich zodpovednosť za prípadne škody spôsobené vypúšťaním či prevádzkovaním kozmických prostriedkov.

Large System Integrator -

Lagrange point - Libračný bod - Bod v sústave dvoch kozmických telies, v ktorom je gravitačná príťažlivosť rovnako veľká, ale opačného smeru. V kontexte vesmírnej politiky sa dnes za najdôležitejšie libračné body strategického významu považujú tie, ktoré sa nachádzajú v sústave Zem - Mesiac.

Liquid Fueled Missile - Raketa na tekuté palivo.

Long-Term Sustainability of Outer Space Activities - Dlhodobá udržateľnosť vesmírnych aktivít - jedna z kľúčových súčasných tém, ktorým sa venuje Úrad OSN pre vesmírne záležitosti (UNOOSA) a Výbor OSN pre mierové využívanie vesmíru (COPUOS).

Low Earth Orbit (LEO) – Nízka obežná dráha okolo Zeme v rozmedzí od približne 160 do 2000 km nad povrchom Zeme. Rozlišujú sa dráhy s nízkymi sklonmi k rovníku, tzv. ELEO a s vysokými sklonmi, tzv. polárne dráhy.

Liability Convention (UN) -

M

Master International Frequency Register of the Bureau (MIFR, ITU) -

Mandatory Programmes (ESA) -

Maximum Probable Loss -

Microsatellite - Mikrosatelit. Družica, ktorej hmotnosť je nižšia ako 100kg.

Militarisation of space - Využívanie vesmíru pre vojenské a spravodajské účely. Militarizácia vesmíru je všeobecne uznávanou normou v súlade s medzinárodným právom.

Mission Control Centre -

Mission Operation -

Missile Technology Control Regime (MTCR) -

Microgravity Research -

Medium Earth Orbit -

Moon Agreement (UN) -

Multiannual Financial Framework (EU) -

N

Navigation -

Nanosatellite - Nanosatelit. Družica s hmotnosťou nižšou ako 10kg.

Near-Earth Objects (NEOs) - Prirodzené kozmické objekty ako asteroidy, meteoroidy alebo kométy nachádzajúce sa v blízkosti Zeme. Podľa definície je perihélium dráhy telesa NEO menšie ako 1.3 AU. Problematika NEOs sa stáva aktuálnou v dôsledku rozvoja oblasti planetárnej ochrany (Planetary Defense).

Non-Geostationary-Satellite Orbit (Non-Geo) -

Non-Proliferation Treaty (NPT) -

Nuclear Power Source -

Notification (ITU) -

O

Orbital Plane - Obežná rovina. Vo vesmíre stačia tri body na definovanie obežnej roviny. Základným príkladom môže byť: ťažisko hmotného telesa, ťažisko obiehajúceho telesa a ťažisko obiehaného telesa v neskoršom čase.

Orbital Test Vehicle (OTV) - synonymum pre Boeing X-37 alebo podobnú znovupoužívateľnú bezpilotnú kozmickú loď, ktorá je vynesená na obežnú dráhu raketovým pohonom a na Zem pristane aerodynamickým brzdením, podobne ako raketoplán.

On Board Courier/Computer (OBC) -

Operationally Responsive Space (ORS) - Kozmický priestor vysokej operačnej pripravenosti. Ide o vojenský koncept amerických ozbrojených síl, ktorý kladie zvýšené nároky na dostupnosť vesmírnych raketových nosičov v prípade potreby nahradenia alebo doplnenia služieb alebo spôsobilostí poskytovaných orbitálnymi platformami.

Outer Space Treaty - Medzinárodná zmluva o kozmických aktivitách (Zmluva o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných telies) prijatá v roku 1967. Predstavuje základný prameň medzinárodného kozmického práva. Je prvou a doposiaľ najširšie akceptovanou

medzinárodnou zmluvou zaberajúcou sa prieskumom a využívaním kozmického priestoru.

Organization for Economic Development and Cooperation (OECD) -

Optional Programmes (ESA)

P

PAROS - Rezolúcia OSN k predchádzaniu pretekov zbrojenia vo vesmíre. K rezolúcii hlasuje každoročne Valné zhromaždenie OSN.

Payload - Užitočný náklad.

Poly Picosat Orbital Deployer (P-POD) -

Packet Utilisation Standard -

Perigeum - Najbližší bod na eliptickej dráhe, v ktorej jednom z ohnísk sa nachádza ťažisko Zeme, alebo ťažisko sústavy Zem-Mesiak (barycentrum).

Perihélium - Najbližší bod na eliptickej dráhe, v ktorej jednom z ohnísk sa nachádza ťažisko Slnka, respektíve celej slnečnej sústavy (barycentrum).

Periódá - Obežná doba telesa po uzavretej trajektórii počítaná od odletu a priletu telesa do toho istého bodu. V prípade obežnej dráhy okolo Zeme je týmto význačným bodom perigeum alebo výstupný alebo zostupný uhol dráhy.

Plan for European Cooperating State (PECS) -

Planetary Defense - Obrana planéty. Aktivity zamerané na ochranu Zeme a jej obyvateľov pred možnými ničivými dopadmi prírodných (asteroidy, kométy a iné) alebo človekom vytvorených kozmických objektov (vesmírny odpad).

PPWT - Rusko-čínsky návrh medzinárodnej zmluvy, ktorá zakazuje rozmiestňovanie akýchkoľvek zbraní na obežnej dráhe Zeme. V súčasnosti medzinárodné právo zakazuje rozmiestniť vo vesmíre len zbrane hromadného ničenia.

Prompt Global Strike - Americký koncept vojenského systému využívajúceho konvenčné zbrane s hypersonickou rýchlosťou. Orbitálne platformy sú neoddeliteľnou súčasťou tohto projektu.

Public-Private-Partnership (PPP) -

R

Ramjet - Náporový motor.

Radiocommunication Bureau (ITU) -

Registration Convention (UN) -

Reentry Vehicle - Návrátový modul. Časť vesmírnej lode alebo balistickej strely určená pre návrat do atmosféry, prípadne pristátie.

Remote Sensing - Diaľkový prieskum Zeme z kozmického priestoru. Ide o pozorovanie a meranie energetických a polarizačných charakteristík priameho a odrázaného žiarenia prvkov súše, oceánov a atmosféry Zeme v rôznych rozpätiach elektromagnetických vln, čo umožňuje lokalizáciu a opis prirodzených a časových zmien prírodných zákonov, javov, prírodných zdrojov Zeme, životného prostredia a antropogenných objektov a útvarov.

Remotely Piloted Aircraft (RPA) - Lietadlo pilotované na diaľku. V porovnaní s drónmi alebo inými bezpilotnými prostriedkami si využívanie RPA vyžaduje profesionálny výcvik pilota.

Rescue Agreement (Astronaut agreement, UN) -

Robotic Exploration -

S

Satellite -

Satellite Communication -

Satellite Control Segment -

Security -

Spacecraft - Vesmírna loď.

Space Launch Vehicle – Vesmírna nosná raketa alebo vesmírny raketový nosič.

Space Debris – Vesmírny odpad. Neaktívne a nefukčné umelé satelity, úlomky satelitov po zrážke, zvyšky nosných rakiet a ostatný umelý diaľkovo neriadený alebo nekontrolovateľný materiál na obežnej dráhe. V súčasnosti predstavuje vesmírny odpad najaktuálnejšiu bezpečnostnú výzvu v rámci bezpečného a udržateľného prístupu k vesmírnym službám a technológiám.

Space Power - Kozmická veľmoc. Teória zohľadňujúca strategický význam kozmického priestoru v medzinárodnej politike, inými slovami teória poukazujúca na politické, ekonomické a bezpečnostné výhody plynúce z rozsahu kozmických aktivít.

Space Race - Vesmírne preteky. Pojem používaný na označovanie súperenia USA a ZSSR v období Studenej vojny o dosahovanie vesmírnych prvenstiev (prvá umelá družica Zeme, prvý človek vo vesmíre) využiteľných na politické ideologické a propagandistické ciele.

Space station in the amateur-satellite service (EA, ITU-RR)

Synthetic Aperture Radar (SAR) – Radar so syntetickou clonou. Jedna z efektívnych technológií využívanou družicami prieskumnej, monitorovacej a spravodajskej povahy.

Space Security - Vesmírna bezpečnosť, bezpečný a udržateľný prístup do vesmíru a jeho využívanie.

Space Situational Awareness (SSA) – Situačný prehľad kozmického priestoru.

Space Surveillance and Tracking (SST) - Sledovanie vesmíru a kozmických objektov.

Space Telecommand Space Station (ED, ITU-RR) -

Space research space station (EH, ITU-RR) -

Space tracking space station (EK, ITU-RR) -

Space telemetering space station (ER, ITU-RR) -

Space station in the space operation service (ET, ITU-RR)

Space station in the land mobile-satellite service (EU, ITU-RR) -

Space station in the earth exploration-satellite service (EW, ITU-RR) -

Space Master International Frequency Register (ITU) -

Space Object Register -

Space Networks List (SNL) -

Space Networks System (SNS) -

Space Operations Control Centre -

Space Segment -

Space Law -

Space Policy -

Space Weather -

Space Debris Mitigation Guidelines (UN) -

Societal Benefits -

Solid Fueled Missile – Raketa na tuhé palivo.

Sounding rocket - Raketa určená pre suborbitálne lety, využívaná predovšetkým pre vedecké účely.

Software-Defined Radio (SDR) -

Small and medium sized company (SME) -

I

Transparency and Confidence Building Measures (TCBM) - Opatrenia na budovanie dôvery a transparentnosti.

Telemetry, Tracking and Telecommand (TT&C) -

Technology development -

Technology Transfer -

Transport Vehicle -

Transport Policy -

Tracking Station -

U

Ultra High Frequency (UHF) -

Unmanned Aerial Vehicle (UAV) - Bezpilotné lietadlo, drón alebo lietadlo ovládané/pilotované na diaľku - Remotely Piloted Aircraft (RPA).

United Nations Office for Outer Space Affairs (UNOOSA) -

United Nations Conference on the Exploration and Peaceful Uses of Outer Space (UNISPACE) -

Up-Stream Industry -

V

Very High Frequency (VHF) -

W

Wassenaar Arrangement -

Weaponization of Space - Rozmiestňovanie zbraní a zbraňových systémov na obežnej dráhe Zeme. Medzinárodné právo túto možnosť pripúšťa, s výnimkou zbraní hromadného ničenia, ktorých rozmiestnenie vo vesmíre je zakázané.

Weapons of Mass Destruction (WMD) -

World Radiocommunication Conference (ITU) -

X

Y

Young Graduate Trainee - Program platených stáží v Európskej vesmírnej agentúre pre čerstvých absolventov vysokých škôl a mladých profesionálov, od roku 2015 otvorený aj pre záujemcov zo Slovenska.

Z